
FORSKNINGSFINANSIERING OG FORSKNINGSPERFORMANCE

ER DER EN SAMMENHÆNG?

Præsentation til DARMA's årsmøde 9. Juni 2015

Kaare Aagaard
Seniorforsker

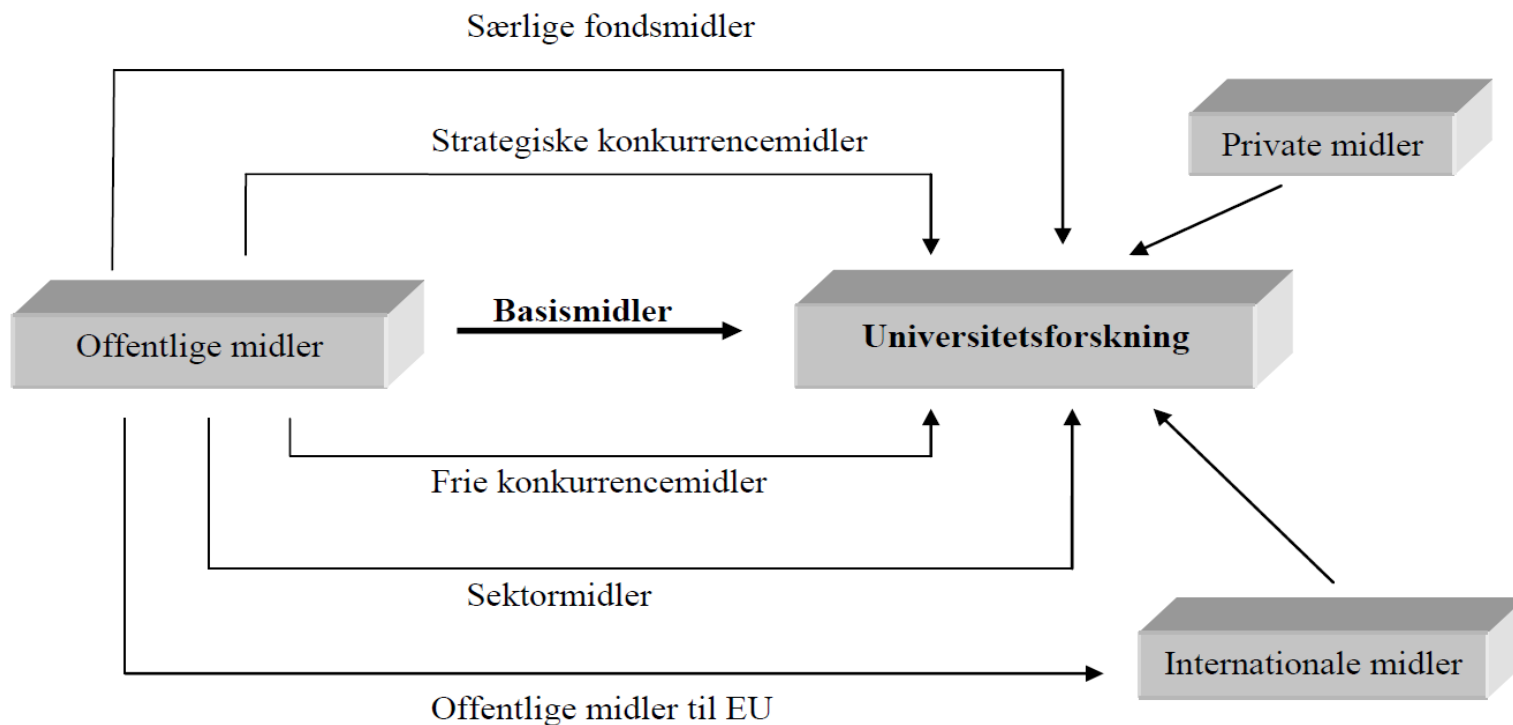
Dansk Center for Forskningsanalyse
Aarhus Universitet

FINANSIERINGSSYSTEMET SOM STYRINGSREDSKAB

- ▶ Finansieringssystemet fremhæves i litteraturen som det væsentligste politiske styringsredskab i forhold til den offentlige forskning
- ▶ Ofte brugt og næsten altid omstridt
- ▶ Volume: Barcelona målsætning – nye mål?
- ▶ Kriterier: Historik, BFI etc.
- ▶ Balancer: Områder, institutioner, typer af midler, størrelse, varighed, orientering
- ▶ Finansieringsbeslutninger afspejler bredere forskningspolitiske målsætninger

FINANSIERINGSSYSTEMET SOM STYRINGSREDSKAB

FINANSIERINGSSYSTEMETS UDVIKLING I DK

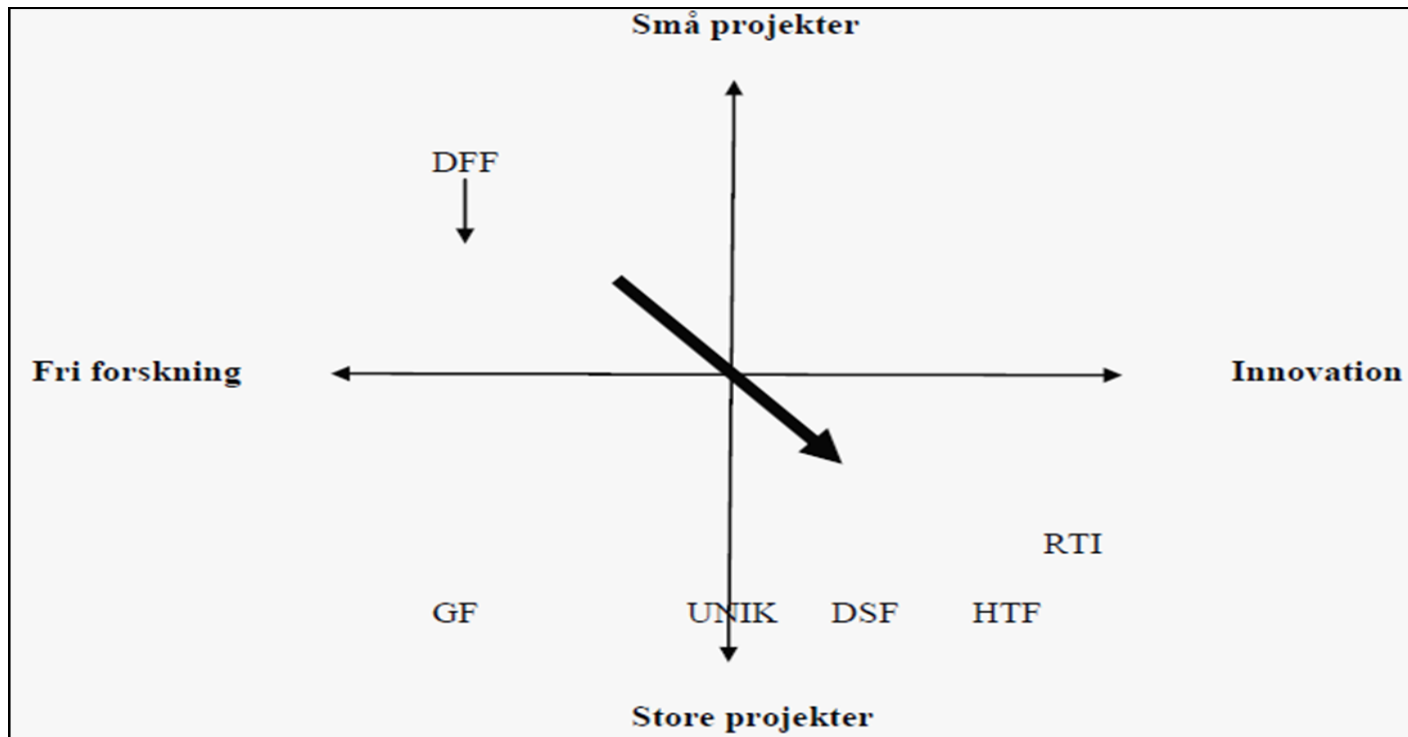
- ▶ **1960erne/1970erne:** Humboldt system med basismidler som det helt dominerende element: stagnation/begrænset vækst
- ▶ **1980erne:** Teknologi-fokuseret drejning: Øget konkurrence-udsættelse med fokus på strategisk forskning: vækst, men stort set kun i eksterne midler
- ▶ **1990erne:** Stabilisering og akademisk re-orientering: stabil vækst og få ændringer i rammebetingelser
- ▶ **2000 og frem:** Nye kanaler og forskydning af balancer: stærk vækst og høj reform-aktivitet
- ▶ Systemet udvikler sig primært med tilføjelse af nye lag – og efterfølgende med gradvise forskydninger mellem forskellige kanaler

FINANSIERINGS-SYSTEMET EFTER ÅRTUSINDSKIFTET

- ▶ Fra basismidler mod konkurrenceudsatte midler
- ▶ Fra frie basismidler mod bundne basismidler
- ▶ Fra fri forskning mod strategisk forskning
- ▶ Fra små mod store bevillinger

FINANSIERINGSMÆSSIGE FORSKYDNINGER

FINANSIERINGSMÆSSIGE FORSKYDNINGER

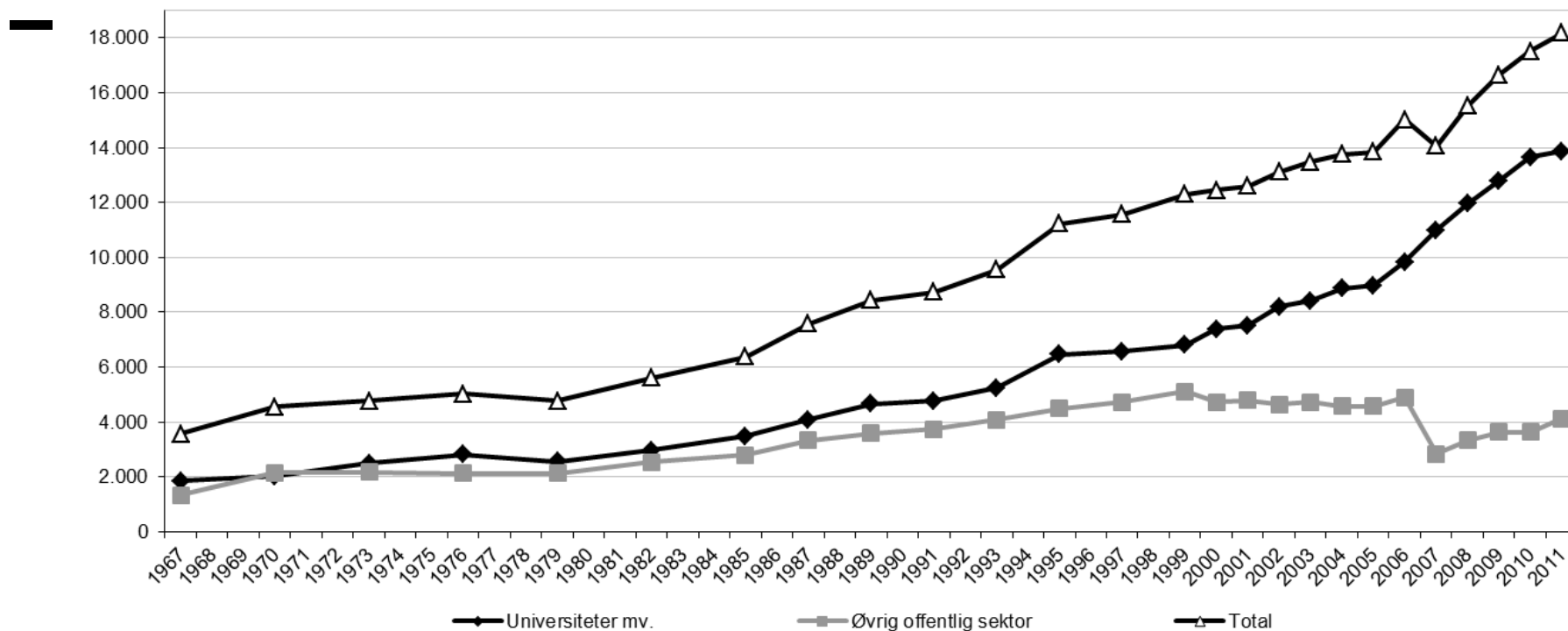

Basisbevillingsandel:

- 2006: 71 %
- 2010: 56 %

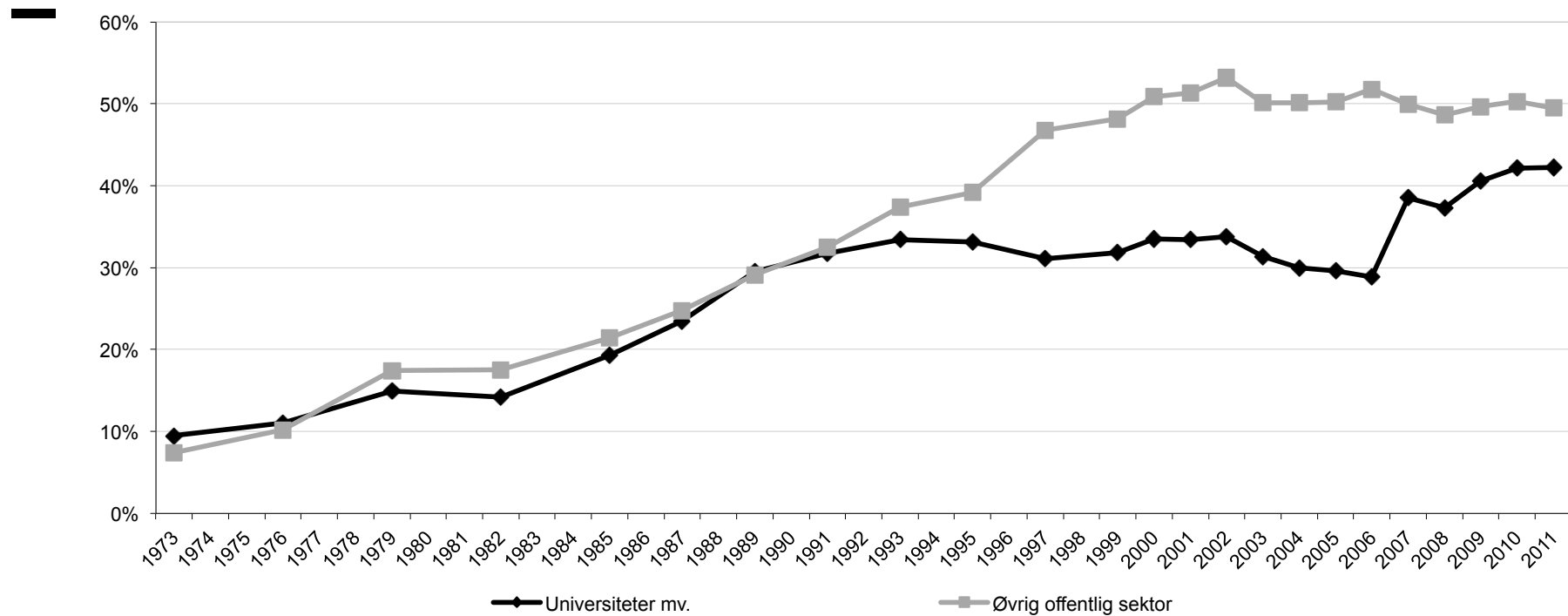

FOU-UDGIFTER I DEN OFFENTLIGE SEKTOR FORDELT PÅ INSTITUTIONSTYPE, 1967-2011, MIO. KR. FASTE 2011-PRISER

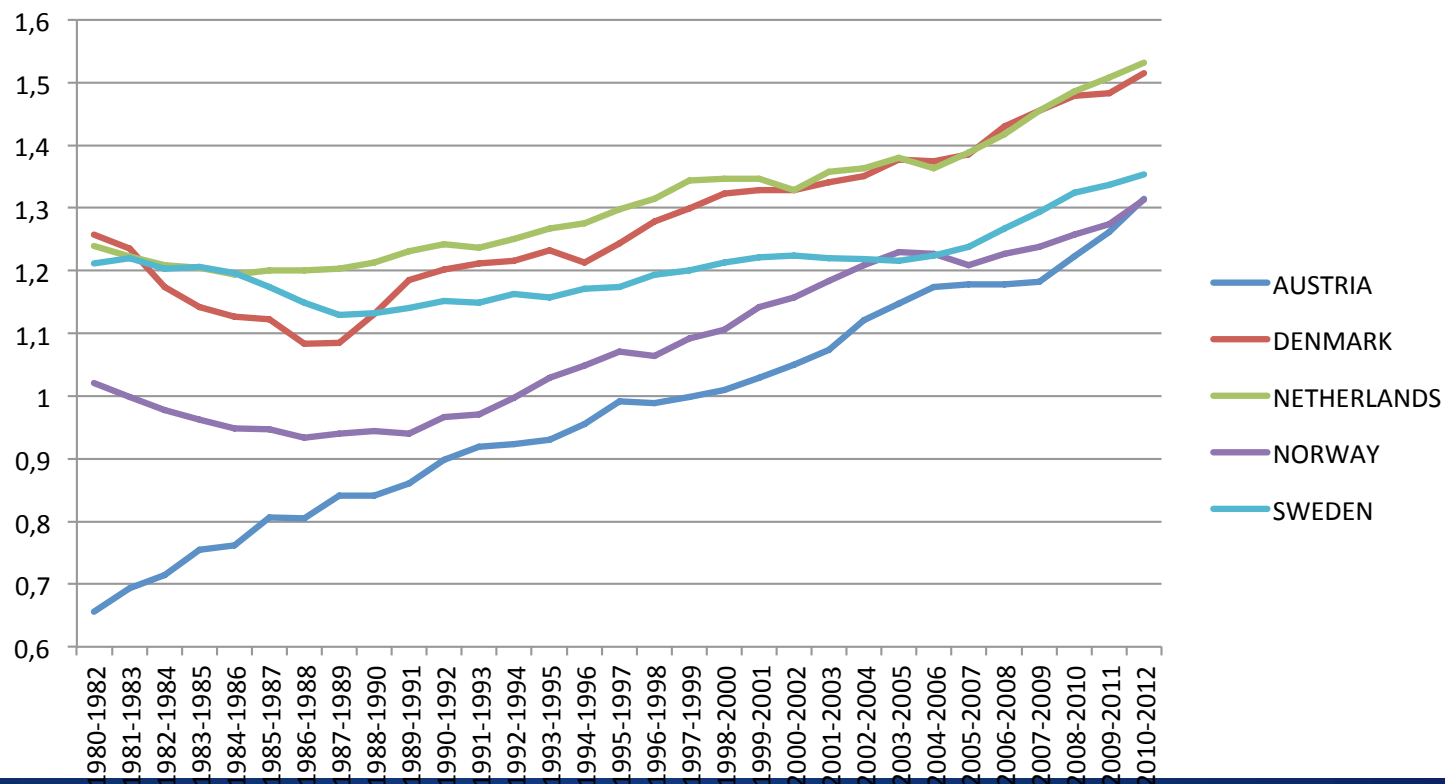

ANDEL AF FOU-UDGIFTERNE DER ER EKSTERNT FINANSIERET, 1973-2011

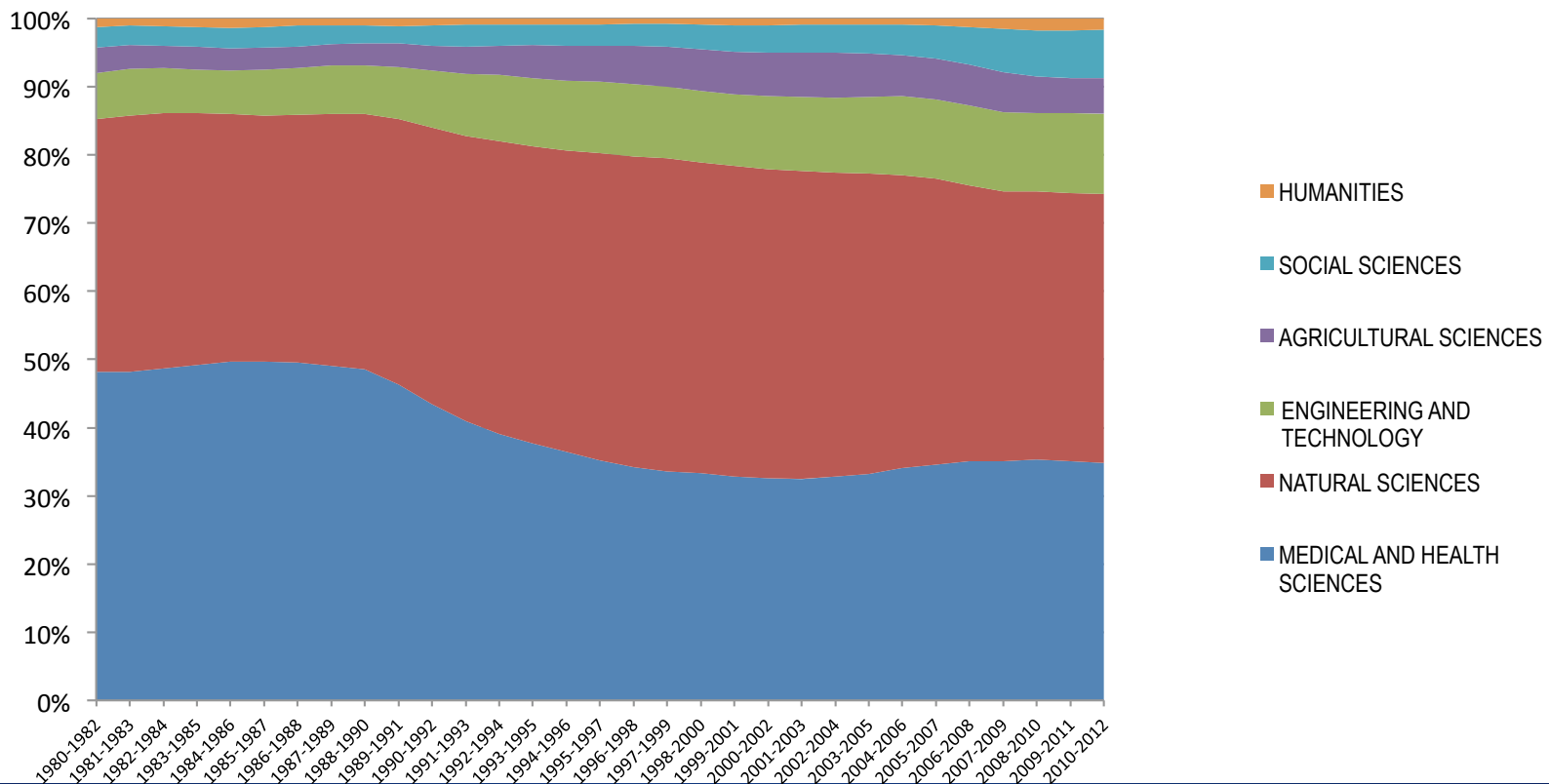

DET DANSKE MIRAKEL

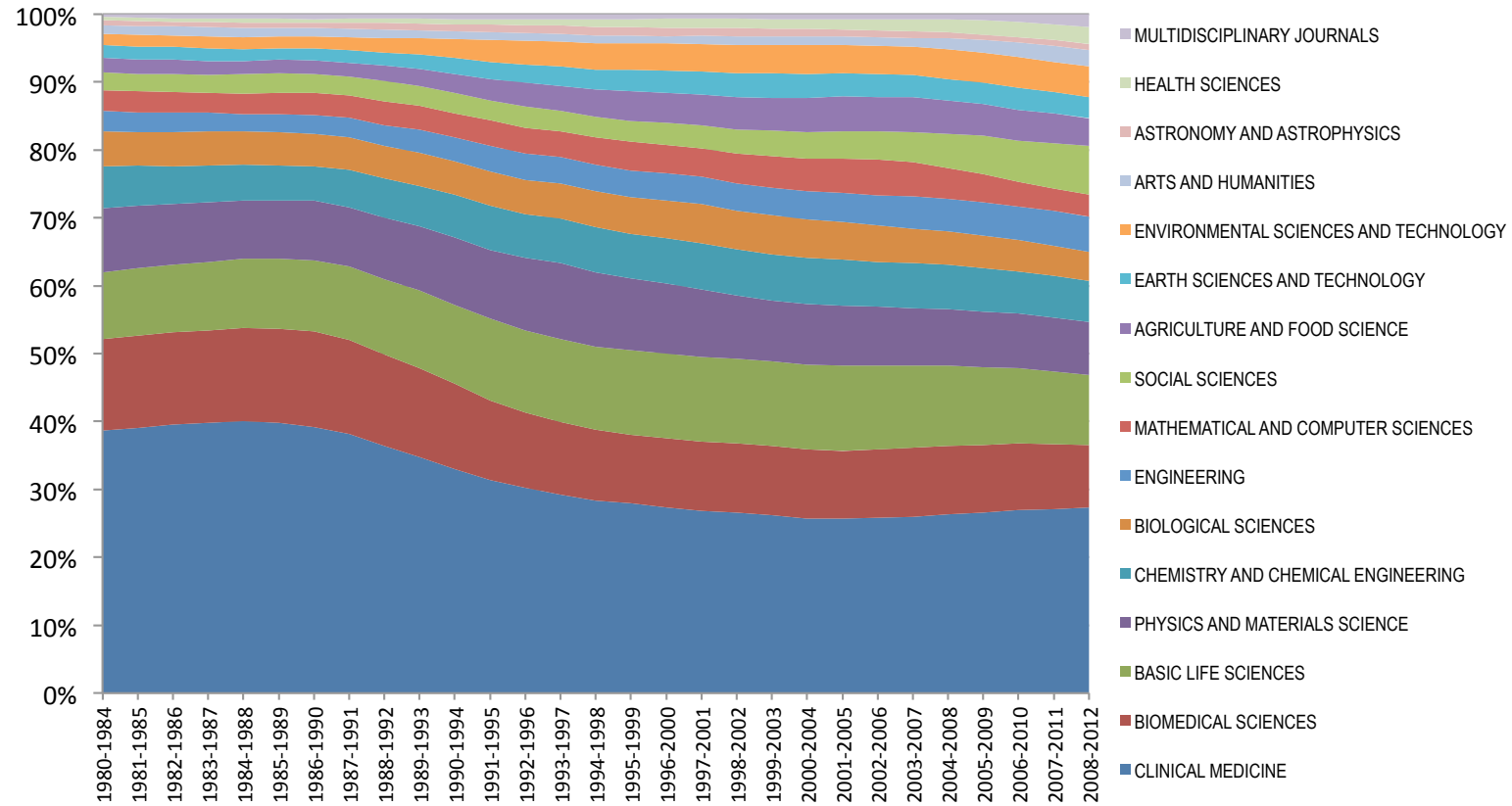
Udviklingen i gennemsnitlig normaliseret citations-score for fem udvalgte lande

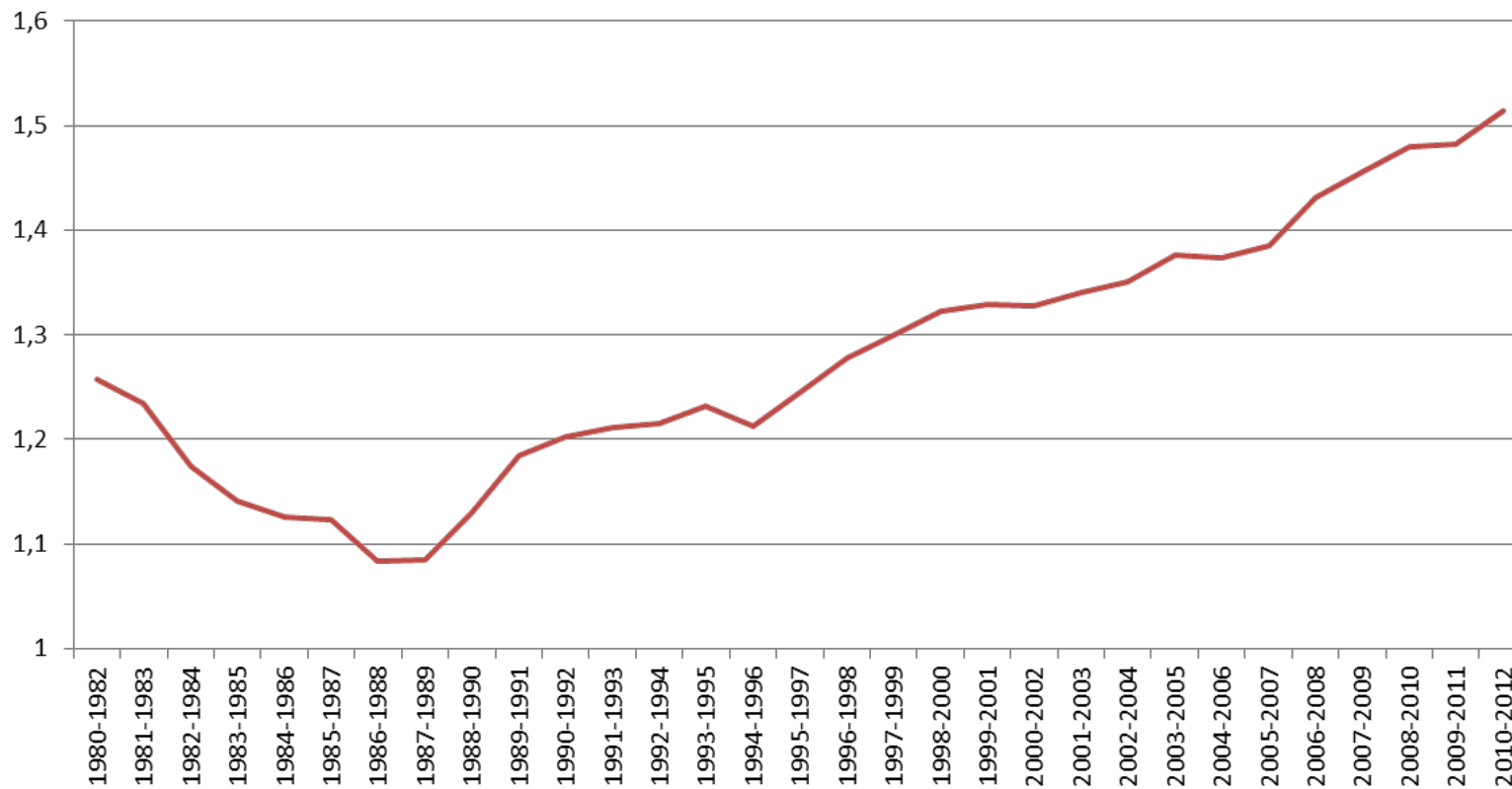
VOLUME PÅ HOVEDOMRÅDE-NIVEAU

VOLUME PÅ FAGOMRÅDE-NIVEAU

SAMMENHÆNGE?

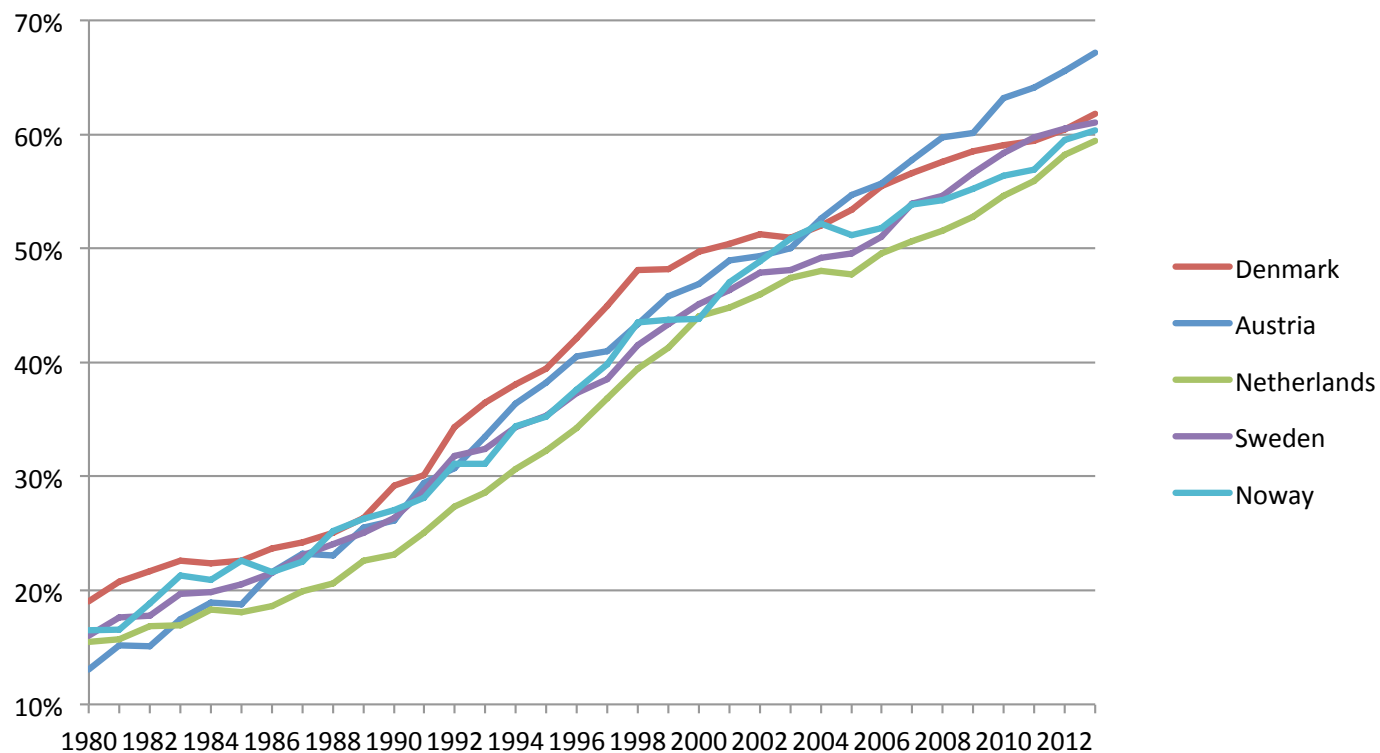

POLICY OG PERFORMANCE

-
- ▶ Bud på forklaringer på fald og efterfølgende stigning
  - ▶ Men vanskeligt at forklare det generelle høje niveau
  - ▶ Komplekse systemer med mange niveauer og mange påvirknings-faktorer
  - ▶ Faktorer lader sig vanskeligt isolere, og sammenhængene er sjældent lineære
  - ▶ Betydelige tidsforskydninger mellem årsag og virkning
  - ▶ Citationer er meget skævt fordelt
  - ▶ Stærke miljøer muligvis i mindre grad påvirket af ændringer
  - ▶ Internationale 'spill over' effekter

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Andel artikler baseret på internationalt samarbejde

AFRUNDING OG OPLÆG TIL DISKUSSION

-
- ▶ Høj performance under meget forskellige policy- og finansieringsregimer
  - ▶ Adskillige veje til høj performance både i nationalt og internationalt perspektiv
  - ▶ I internationalt perspektiv: Meget forskellige systemer – hvad har de til fælles?
  - ▶ Husk andre typer af performance – komplementaritet eller trade offs?
  - ▶ Fokus på kort- og langsigtede effekter og på både excellence og diversitet
  - ▶ Hvordan identificeres og sikres de centrale balancer i finansieringssystemet
  - ▶ Hvilken rolle spiller universiteterne og herunder forskningsadministratorerne?
  - ▶ Er der mulighed for at styrke eller svække eksterne impulser? Er der grund til det?

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN